

ዶ/ር አቢይ አህመድ "የፍቅር፣ የለውጥ፣ የመደመርና የአንድነት" ራእይ መልካም ጅምር ወዴት ያደርሰን ይሆን?

ክድልበቶ ደጎዬ ዋቆ፣ 06/11/2010

★“ጨለማን ጨለማ አያጠፋውም፤ ጨለማን ማጥፋት የሚችለው ብርሃን ብቻ ነው፤ ጥላቻንም ጥላቻ አያጠፋውም ጥላቻን ማጥፋት የሚችለው ፍቅር ብቻ ነው”፤ (ማርቲን ሉተር ኪንግ፣ የጥቁር አሜሪካውያን የ1960ዎቹ አመታት የነፃነት ታጋይ የተናገሩት)።

ለላፉት 27 አመታት በመላ አገሪቱ የተዘረጋው የአንድ ኮሙኒስታዊ አውራጋርቲ የአምባገነንነትና የአፈና አገዛዝ ያንገሸገሸው ሰፊው ህዝብ በተለይ ከ2008 አም አንስቶ በአሮሚያ፣ በአማራ፣ በደቡብ፣ በአፋር፣ በቤንሻንጉል፣ በጋምቤላ፣ ወዘተ የተቀጣጠሉትን ሰላማዊ የህዝባዊ እምቢተኝነት እንቅስቃሴዎች ከፍተኛ ጫናና ግፊት ለመቋቋም ባለመቻሉ የኢህአዴግ መራሹ አገዛዝ እየተሸረሸረና እየተዳከመ ሄዶ ወደማይመለስበት መንግስታዊ ውድቀት ተቃርቦ እንደነበር ሁላችንም በከባድ ስጋት፣ ሀዘንና ጭንቀት የታዘብነው እውነታ ነበር። ይፍጠንም ይዘግይ፣ መንግስት አልባ ሆነን ወደከፋ ስርአተ—አልበኝነት፣ ማህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ፖለቲካዊ ቀውስ እንደምንዘፈቅ የሚተነብዩ ነቢያት ከሩቅም ከቅርብም በብዛት ነበሩ። ሆኖም፣ ይህንን ከፍተኛ አደጋና የመላውን ህዝብ የማያወላውሉ የፍትህና የእኩልነት ጥያቄዎችና ፍላጎቶች የተገነዘቡ የኢህአዴግ አመራሮች የተለመደውን "ጥልቅ ተሃድሶ" ባደረጉበት ሂደት እነላማ መገርሳ፣ ዶ/ር አቢይ አህመድ፣ ደመቀ መኮንን፣ ገዱ አንዳርጋቸው ዶ/ር አቢይ አህመድና ሌሎችም የለውጥ ደጋፊዎች ከበስተጀርባቸው የደም ዋጋ ከፍለው በተሰለፉላቸው የወጣቶች ድጋፍ (በዋነኝነት "ቁርዎች"፣ "ፋኖዎች" እና "ዘርማዎች") የኢህአዴግን ወሳኝ የአመራር ሚና በመቀዳጀት ድርጅቱንም ሆነ አገሪቱን ለመታደግ የሚያስችሉ የለውጥ እርምጃዎችን ለመውሰድ በቁርጠኝነት ተሰለፉ። በዚህም መሰረት ዶ/ር አቢይ አህመድ የኢህአዴግ ሊቀመንበርነትና የጠቅላይ ሚኒስትርነት ስልጣን በቃለመሃላ ከተረከቡ ካለፉት ጥቂት ወራት ወዲህ የማይታመኑ የሚመስሉ ፈጣንና ዘርፈብዙ ተግባሮችና እንቅስቃሴዎችን በመፈጸም ለእኛ ከደርግ ዘመን አንስቶ በአፈና ስርአት ለ44 አመታት ያሳለፍን ኢትዮጵያውያን ብሩህ የተስፋ ዘመን የሚያጭሩ የተሃድሶ ንቅናቄዎችን አስጀምረዋል። የአፈና ስርአቱን በመበጣጠስ የነፃነት ጎህ ቀደዱልን፣ የፖለቲካና የህሊና እስረኞችን ከተለያዩ የማጎሪያ እስር ቤቶች በይቅርታ እንዲወጡ አደረጓቸው፣ በተከታታይም ወደጅቡቲ፣ ወደኬንያ፣ ወደሱዳን፣ ወደሶዲላ አረቢያ፣ ወደግብፅና ወደመካከለኛው ምስራቅ በመጓዝ ኢትዮጵያውያን እስረኞችን በሙሉ አስፈቱ። የመከላከያ፣ የፖሊስ፣ የደህንነትና የእስር ቤቶች ተቋማትን ለለውጥ አመቺ በሚሆኑበት አቋም እንደገና እንዲደራጁ አደረጉ፣ ወደጡረታ የሚወጡትን ወታደራዊና የሲቪል ባለስልጣኖችን ወደጡረታ አስወጡ። የምህረት አዋጅ እንዲታወጅ በማድረግ በሽብርተኝነት ተፈረጀው የነበሩት የፖለቲካ ድርጅቶችና ሌሎች በወንጀል ተከሰሰው የተፈረደባቸውን ዜጎች የአዋጁ ተጠቃሚ እንዲሆኑ አበቋቸው። ቀጥሎም፣ የዳያስፖራ ኢትዮጵያውያንን ሁሉ ተቃዋሚም ሆኑ ደጋፊዎች ወደአገራቸው ገብተው በነፃነት በማንኛውም ዘርፍ ተሳታፊ እንዲሆኑ የዘንባባ ዝንጣፍና የሰላም ጥሪ ከማቅረባቸውም በላይ ወደአሜሪካ በመጓዝ በተለያዩ ከተሞች ያሉትን ኢትዮጵያውያን ከማሳመናቸውም በላይ እርስ በእርስ እንዲታረቁ፣ እንዲደጋገፉና በኢትዮጵያዊነት ዜግነትና ማንነታችን ዙሪያ በአንድነት እንዲቆሙ በአፅንኦት አደራ በማለት ወደአገራቸው ለመመለስ በቅተዋል። በዚህም የተነሳ ከመላው ህዝባችን (ከወጣቱም ሆነ ከአረጋውያን፣ ከሴቱም ሆነ ከወንዱ፣ ከክርስቲያኑም ሆነ ከሙስሊሙ፣ ከዳያስፖራውም ሆነ ከአገር ቤቱም፣ ወዘተ) የተሰጣቸው ድጋፍ መሬት

አንቀጥቅጥ እንደሆነ ለማረጋገጥ ችለናል፤ ነገር ግን አሁንም አንዳንድ ተቃዋሚዎች በተለያዩ ክልሎች መኖራቸውን ደግሞ ለመከላከል አይቻለንም።

የሆነ ሆኖ፣ ባለፉት ጥቂት ወራት ውስጥ ዶ/ር አቢይ አህመድ ያከናወኗቸውን አስደናቂ የሰብአዊ መብቶችን የማስከበር ስራዎችና በዚህም ረገድ ያስመዘገቧቸውን አንጻራዊ ድሎች (በተለይም ከኤርትራ ጋር ለሀያ አመታት የወገብ ቅማል ሆኖ ሲያሰቃየን ለነበረው የጠላትነት ነቀርሳ አፋጣኝ የሁለትዮሽ ዲፕሎማሲያዊ ድል በማስመዝገብ) የታዘበ ማናቸውም ዜጋ በደስታና በእልልታ የሚያጅባቸው አስደናቂ ክንውኖችና መልካም ጅምራዎች እንደሚሆኑ ከቶውንም አልጠራጠርም፣ የኔም ስሜት ይሰው ነው። የሆነ ሆኖ፣ ማናቸውም ብሩህ ተስፋ የሚያጎናጽ መልካም ጅምር ወደመልካም ፍፃሜ ያደርሱን ይሆናል በሚል ተስፋ እንጂ ባሁኑ ወቅት አንዳችም ተቋማዊ ዋስትና ያለው ሁኔታ ገና አልተፈጠረም፣ ገና አልተረጋገጠልንም፣ ጠንካራ ዲሞክራሲያዊ ተቋማት(የፕሬስ ቦርድና የፕሬስ ነፃነት ተቋማት፣ ገለልተኛ የምርጫ ኮሚሽን፣ የሲቪል ሶሳይቲ ማህበራት፣ የሰብአዊ መብት ኮሚሽን፣ የእንባ ጠባቂ ቢሮ፣ የፈጣን ዳኝነት የፍትህ ተቋማት/ፍርድ ቤቶች፣ ወዘተ) ገና አልተገነቡም፣ ገና ወደዳበረ መድበለ— ፓርቲ ዲሞክራሲያዊ ስርአት አልተሸጋገርንም። የተፈረከረከ ፓርቲም ቢሆን የኢህአዴግ አውራግጥ በአብዮታዊ ዲሞክራሲ ርዕዮተካላም በሚመራ የአምባገነንነት ስርአት ስር አሁንም በሞኖፖል እየዝነ ነው። ይህ በእዚህ እንዳለ ቢሆንም፣ ዛሬ እድሜ ለባለራዕይ መሪዎችን አፋጣኝና ተከታታይ በጎ እርምጃዎች የተነሳ የኢህአዴግ የቀድሞ አፋኝ ጨፍጨፊ ተግባሮቹ ቀስ በቀስ እየተወገዱ ናቸው፣ ስያሜው አሁንም ኢህአዴግ ቢሆንም አረመኔያዊ ተግባሮቹ እየተገረሱ ናቸው። ይበል የሚያሰኝ ቆራጥነት ነው፣ ይቀጥል ዘንድም በፅኑ እንሻለን።

ከሁሉም በላይ፣ በመላ አገሪቱ ባለፉት ጥቂት አስርተ አመታት በተለይም ከ2008 አም የግንጫ ወጣቶች አመፅ ወዲህ ባልተቋረጠና ቀጣይነት ባለው ሁኔታ የተቀጣጠሉት የህዝባዊ እምቢተኝነትና የወጣቶች(የቄሮዎች፣ የፋኖዎች፣ የዘርማዎችና ገና ግልፅ ስያሜ ያልወጣላቸው የተለያዩ ክልሎች የዘውግ ወጣቶች) ሰፊ ንቅናቄዎች በአብዛኛው የዜጎችን ኢኮኖሚያዊ ዲሞክራሲና ሰብአዊ መብቶችን የማስከበር፣ የህገመንግስት፣ የህግ የበላይነትና የመንግስት የተጠያቂነት እንዲሁም የመልካም አስተዳደርና የነፃነት ዋስትና የማስከበር ሰላማዊ ትግሎች እንደነበሩ ለመከላከል አይቻልም። ክርስቲያኑንም ሆነ ሙስሊሙን፣ ወጣቱንም ሆነ ሽማግሌውን ሁሉ ከዳር እስከዳር ያስተባብሯቸው አንገብጋቢ የህልውና ጥያቄዎች የሰብአዊ መብቶች፣ የመሬት ባለቤትነትና የኢኮኖሚ ጥያቄዎች እንደነበሩ መገንዘብ ለአዲሶቹ መሪዎች የወደፊት የማህበራዊና የኢኮኖሚያዊ ፖሊሲ ማሻሻያዎች፣ ቀረፃና የትኩረት አቅጣጫ ያግዛል ብዬ እገምታለሁ።

ይህ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ መለኮታዊ ተሰጥኦ እንዳላቸው ተደርጎ የሚወደሱ መሪዎች (charismatic leaders) ሁሉ ከአማላይ ድስኩሮችና መግለጫዎች ባሻገር ዋስትና ያላቸውን የህግ የበላይነትና የዲሞክራሲ ግንባታ ተቋማዊ መደላድሎችንና ፍኖተ—ካርታ ካልዘረጉ፣ ግልጽ ራዕይ ካላመለከቱ፣ እንዲሁም በተለያዩ ክልሎች የተቀጣጠሉትን ብሄረሰብ—ተኮር የእርስ በእርስ ግጭቶችንና መፈናቀሎችን በአስቸኳይ በማስቆም በተረጋጋ ሰላማዊ ሁኔታ ስር ከሁሉም የተፈካካሪ ፓርቲዎችና ማህበራዊ ድርጅቶች መሪዎች ጋር በመደያየትና በመደራደር የወደፊቱን የለውጥ አቅጣጫ የሚያመለክት አስተማማኝ የጋራ ራዕይና ፍኖተ—ካርታ (roadmap) በስምምነት ነድፈው የሚንቀሳቀሱበት ሁኔታ በግልፅ ካልተዘረጋ በስተቀር ይዋል ይደር ባልታሰቡ ድንገተኛ ክስተቶች የተነሳ በሚፈነዱ ያልተጠበቁ ደንቃራዎች የተነሳ እነዚህን ለማስወገድ በሚወስዷቸው እርምጃዎች የተነሳ ወደድንም ጠላን ተመልሰው ወደፍፁም አምባገነንነት ሊለወጡ የሚችሉበት አስገዳጅ ሁኔታ ውስጥ እንዲገቡ ሰፊ እድል ስለሚኖራቸው እኛም በዶ/ር አቢይ አህመድ

"የመለኮታዊ ስጦታነት አመራር" እና የመልካም ራዕይ መግለጫዎች ላይ ብቻ በመተማመን ልንዝናና እና ልንዝናጋ የምንችልበት ሁኔታ አይታሰብም፤ የዶ/ር አቢይ አህመድ መንግስት የመልአክት ሳይሆን የሰዎች አገዛዝ ስለሆነ ፍፁም የሚያስተማምን ሁኔታ ሊያረጋግጥልን አይችልም፤ በየክልሎቹ "በቁሮዎች"፣ "በፋኖዎች"፣ "በዘርማዎችና" በሌሎች የወጣት ቡድኖች የሚፈጸሙትን ግብታዊና ህገወጥ ድርጊቶችን በጥሞና የሚታዘብ ዜጋ ለማረጋገጥ እንደሚችለው እነዚህ ግብታዊ የስርአተ—አልበኝነት እንቅስቃሴዎችና ህገወጥ ድርጊቶች በአስቸኳይ ካልተገቱ የምንመኘው የዴሞክራሲና የነፃነት የለውጥ ጉዞ ሊደናቀፍ እንደማይችል አንዳችም ዋስትና አይኖረንም፤ የለውጥ አራማጆችና መሪዎች መሆናቸውን ተቀብለን "ከናንተ አመራር ጋር ወደፊት" ብለን ቃልኪዳን የገባን ዜጎች ይህንን ቃላችንን አጥፈን ከበስተጀርባቸው እነዚህን ቀልባሽና ከላሽ፣ ህገወጥና ጋጠወጥ እርምጃዎችን ስንወስድ ምን ይሆን አላማችንና ግባችን? ካለፉት ሳምንታት ጀምሮ ከኢሳት የቲቪ ዜና እንደምንሰማው፤

- 1/ ከሀረር ከተማ የሚወገደው ቆሻሻ ወደሚወሰድበት የቆሻሻ መቅበሪያ ስፍራ እንዳይጫን በክልሉ መስተዳድር ሳይሆን በቁሮዎች ውሳኔ ተከልክሏል፤
- 2/ አሁንም በቁሮዎች ጣልቃገብነት የተነሳ የደርቢ ሲሚንቶ ፋብሪካ ስራውን አቁሟል፤
- 3/ የባህርዳር ፋኖዎች ወደትግራይ ሊጓጓዝ የነበረውን እህል የጫነ ተሸከርካሪ በባህርዳር ከተማ ውስጥ አስቁመው እህሉን ዘርፈዋል፤
- 4/ የተርጫ—ዳውሮ ወጣቶች በፈቃደኝነት ከዳውሮ ወደዱርጊና ዱራሜ የሚወስደውን የገጠር መንገድ በጉልበታቸው ለመስራት የተነሳሱበት እንቅስቃሴ በዙሪያ የመገናኛ ብዙሃን አሉታዊ ሽፋን ተሰጥቶታል በሚል ቅሬታ ተነሳስተው በርካታ የዙሪያ መንግስታዊ ተቋማትን አውድመዋል፤
- 5/ በከፋ ዞን በጩና ወረዳ ማይ ለማይ በሚኖሩ አጎራባች መንደሮች ባልታወቀ ምክንያት ያንደኛው መንደር ወጣቶች በቁጥ ተነሳስተው የሌላኛውን መንደር በርካታ ቤቶች በአንድ ጀንበር አውድመዋል፤ ንብረቶችን አቃጥለዋል፤ በሸካ ዞንም ተመሳሳይ ህገወጥ ድርጊቶች እንደተከሰቱ በዛሬው (ነሃሴ 07/2010) የኢቲቪ ዜና ተገልጿል፤
- 6/ ነሃሴ 06/2010 የኦሌም ቡድን በኦቦ ጃዋር መሀመድ መሪነት ወደሸሸመኔ ከተማ ከደረሰ በሁዋላ እኚህን ታዋቂ አክቲቪስት ለመቀበል በርካታ ሺህ የሚቆጠር ህዝብ በወጣበት ስነስርአት ላይ ማንነቱ ያልታወቀ ግለሰብ "በምብ! በምብ!" ብሎ በመጫህ የተደናበረው ህዝብ ወደአመቸው አቅጣጫ በሚሯሯጥበት ወቅት በመረጋገጥ ብቻ ሁለት ሰዎች እንደሞቱና 8 ሰዎች ደግሞ መቁሰላቸው አልበቃ ያለ ይመስል በምቡን ይዟል ተብሎ የተጠረጠረው ምስኪን ግለሰብ በአሰቃቂ ሁኔታ ተገድሎና በእንጨት ግንድ ላይ ተዘቅዝቆ ተሰቅሏል።

እረ ጎበዝ፣ ወዴት እየተጓዝን ነው? ለነፃነትና ለፍትህ የተዋደቀው፣ በህይወቱና በአካሉ ቁጥር ስፍር የሌለውን ሰቆቃ ከፍሎና አሳልፎ ለዚህች የተስፋ ቀን ያበቃን ወጣት ያስገኘልንን ነፃነት እንዴት ራሱ መልሶ ሊቀብራት ይሯሯጣል? ነፃነት እኮ ስርአተ—አልበኝነት አይደለም፣ ነፃነት ደግሞ ነፃ አይደለም፣ መሪር ዋጋ ተከፍሎበታልና። ልብ ያለው ልብ ይበል! እነዚህ ግብታዊና ህገወጥ እርምጃዎችን የእነዶ/ር አቢይ አህመድና የለውጥ ተባባሪዎቹን አላማ ያሳልጣሉ/ያፋጥናሉ ወይስ ያዘገያሉ ወይንም ደግሞ ከነአካቴው ይቀለብሳሉ? ንፁህ ህሊናችን ይፍረድ!

ያለፉት ዘመናት ታሪክ እንደሚያረጋግጥልን፣ የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚና ማህበረሰባዊ ቀውሶችን ተከትሎ የሚነሱ እንደአቢይ አህመድ ያሉ ገናና/ተወዳጅ መሪዎች አንዳንዶቹ ከጥቂት ጊዜ በሁዋላ ቀስ በቀስ ወደናዚ ዘረኝነትና ወደፋሺዝም የጥፋት ጎዳና አምርተው ህዝቦቻቸውን ወዳልታሰቡ የመከራና የውድመት አዘቅቶች አስገብተዋል (ለምሳሌ፣ ሂትለር፣ ሙሶሊኒ)፣ ሌሎች ደግሞ የነፃነትና የታሪክን ጥሪ ተንተርሰው

ብቅ ያሉት ገናና መሪዎች ደግሞ(እነማህተመ ጋንዲ፣ ማርቲን ሉተር ኪንግ፣ ኔልሰን ማንዴላ፣ ወዘተ) አገሮቻቸውን ለነፃነት፣ ለኢኮኖሚ እድገትና ለዲሞክራሲያዊ የፖለቲካ ስርዓት አብቅተዋል። ስለዚህ ዛሬ በአገራችን ያለው ሁኔታ ገና በጭጋግ ውስጥ የተሸፈነ ነው። በፍጹም አልጠራም ገና። እነዶ/ር አቢይ አህመድና ጓዶቹ ገና ከአብዮታዊ ዲሞክራሲ ርእዮተአለማቸው አልተቆራረጡም፣ ይህ አሳሳቢ ማነቆ ነው ለመሪዎቹም ሆነ ለሁላችንም፣ ምክንያቱም ባለፉት 27 አመታት እንደተሰቃየንበት ሁሉ አብዮታዊ ዲሞክራሲ የጥቂቶች የፍጹም አምባገነንነት አገዛዝ ነው። በተጨማሪም የእነዶ/ር አቢይ አህመድና ጓዶቹ፣ "የመደመር፣ የይቅርታ፣ የፍቅርና የኢትዮጵያዊነት" ፖለቲካ በኢትዮጵያዊ ዜግነት ላይ እንደሚያቀነቅን በአደባባይ ታውቋልን ሳለ "በብሄር፣ ብሄረሰቦችና ህዝቦች ሉአላዊነት" ላይ የተመሰረተው የኢፌዴሪ ህገመንግስት በህዝብ—ውሳኔ (ፊፈረንደም) ወይም በልዩ ህገመንግስታዊ ኮሚሽን አማካኝነት ተጠንቶ በፖለቲካ ሃይሎች ውይይትና መግባባት ላይ ተመርኩዞ ሳይሻሻል ወደዲሞክራሲና ወደመድበለ—ፓርቲ የምርጫ የምናደርገውን የለውጥ ጉዞ እንዴት ሆኖ ወደፊት ለማራመድ ይቻላል? ወደዲሞክራሲያዊ የምርጫ ስርዓትና ወደብልፅግና ዘመን እንደምናመራ ከተወዳጁ ወጣት መሪዎችን ከተበሰረልን የተስፋ መግለጫዎች በስተቀር! ። ዛሬ ክርስቲያንም ሙስሊምም ተስፋ አይቆርጥም እንዲሉ በተስፋ መጠባበቅ ነው፣ ወደነፃነትና ወደዲሞክራሲያዊ ጎዳና እንዲያመራም የየበኩላችንን ያላሰለሰ ትግል ማፋፋም ነው የሚጠበቅብን፣ ወዳጄ ልቤ። ፕላቶ የሚባል የግሪክ ፈላስፋ እንደተናገረው፣ "በሰዎች የህይወት ቲያትር ውስጥ ተመልካች የሚሆኑት አማልክትና መልአክት ብቻ ናቸው" /"In the theatre of human life it is only for gods and angels to be spectators" ...Plato/

"So many idealistic political movements for a better world have ended in mass-murdering dictatorships. Giving leaders enough power to create 'social justice' is giving them enough power to destroy all justice, all freedom, and all human dignity."

----Thomas Sowell

★"Government is not reason; it is not eloquence; it is force! Like fire, it is a dangerous servant and a fearful master."

-----George Washington